

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-08-11

Diarienummer 0352/23

Handläggare

Camille Fabre, Anna Thordstein

Telefon: 031-367 82 88

E-post: camille.fabre@intraservice.goteborg.se

Svar på remiss - Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial

Förslag till beslut

I nämnden för Intraservice:

Svar på remiss om Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial godkänns.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret och Göteborgs Stads Leasing AB samarbetar vid revideringen av riktlinjen *Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial*. Göteborgs Stads Leasing AB har beslutat att skicka riktlinjen på remiss till utvalda förvaltningar och bolag. Remissen ska besvaras senast den 27 oktober 2023. Intraservice har deltagit med synpunkter under framtagandet av remissversionen.

Syftet med revideringen är att förtydliga styrningen för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial, så denna sker på ett sätt som minimerar miljö- och klimatbelastning och främjar hushållning med ekonomiska resurser.

Intraservice har samlat in synpunkter på riktlinjen från enheterna Närstöd, intern service, IT Infrastruktur och ITAM, som alla hanterar lös egendom. Alla utom ITAM har deltagit. Intraservice har rutiner för majoriteten av den lösa egendom som förvaltningen hanterar. Det finns kunskap och roller för att hantera avyttring för det mesta av den lösa egendomen och i vissa fall görs bedömningen av en extern leverantör.

Riktlinjen är ett bra komplement till stadens riktlinje för inköp och upphandling. Inköp och avyttring hänger ihop och detta behöver förtydligas i staden – vilket riktlinjen för avyttring kan bidra till att göra. Förvaltningen ser bland annat behov av att komplettera stöd och utbildning i staden kopplat till avyttring, behov av att tydliggöra statistikinsamling kopplat till avyttring och att rutiner för leasingavtal och anläggningsregister ses över.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ur ekonomisk synvinkel förväntas införandet av Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial (hädanefter kallad riktlinjen i dokumentet) ge följande effekter för Intraservice organisation:

- Minskade avfallsmängder och därmed minskade kostnader för avfallshantering

- Ökad tillgång till produkter och material för återanvändning inom stadens organisation, och därmed minskade kostnader för nyinköp

Riktlinjen kan också komma att leda till förändrade roller och utökad kompetens på Intraservice för att avyttra och skänka bort produkter och material, vilket i sig kan vara attraktivt för Intraservice kunder. Den kan också bidra till minskad sårbarhet när råvarupriser och tillgång till reservdelar globalt sett påverkas av världsläge och världsmarknad.

Bedömning ur ekologisk dimension

Riktlinjen bidrar till den ekologiska dimensionen eftersom en hållbar resursanvändning och omställning till en cirkulär ekonomi är avgörande faktorer för att nå globala, nationella och lokala hållbarhetsmål. Göteborgs Stad har som mål att 2030 ha ett klimatavtryck nära noll och att minska klimatpåverkan från inköp med 90 % till 2030 (jämfört med 2020). För att lyckas med denna omställning krävs en tydlig styrning både vid anskaffning och avyttring samt att produkter och material används så länge som möjligt. Riktlinjen ligger i linje med de aktiviteter och det arbete som förvaltningen redan gör för att öka cirkuleringen av resurser på Intraservice, och kommer fungera som ytterligare ett stöd för genomförande av aktiviteterna. Att använda riktlinjen leder också till minskad miljö- och klimatpåverkan från Intraservice anskaffning, användning och avyttring av lös egendom tack vare en ökning av reparationer och återanvändning som i sin tur ersätter nyinköp. Att förlänga livslängden på produkter och material minskar också de CO2-utsläpp som nyproduktion genererar och minskar avfallsmängderna. Minskade inköp och minskade avfallsmängder förväntas också leda till färre transporter.

Bedömning ur social dimension

Riktlinjen väntas bidra positivt till den sociala dimensionen eftersom den bidrar till ökad reparation, varsam demontering och andra hantverksyrken inom den cirkulära ekonomin, vilket i sin tur skapar fler arbetstillfällen inom den gröna näringen lokalt. Dessa jobb lämpar sig dessutom i många fall bra som arbetsmarknadsåtgärder.

Den sociala dimensionen av hållbar utveckling har en stark koppling till den ekologiska dimensionen. Detta då uppfyllandet av klimat- och miljömålen har en direkt påverkan på människors hälsa och möjligheter till ett hälsosamt liv – både kommande och nuvarande generationer lokalt och globalt. En annan viktig social aspekt att beakta i arbetet med avyttring är att säkerställa giftfria kretslopp där skadliga kemikalier minimeras i de produkter och material som går till återanvändning.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningssamverkansgruppen den 21 september.

Bilagor

1. Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial

Ärendet

Stadsledningskontoret och Göteborgs Stads Leasing AB samarbetar vid revideringen av riktlinjen *Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial*. Göteborgs Stads Leasing AB har beslutat att skicka riktlinjen på remiss till utvalda förvaltningar och bolag. Remissen ska besvaras senast den 27 oktober 2023.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret ansvarar för Göteborgs Stads riktlinje för försäljning och återbruk av lös egendom inom Göteborgs Stad. Vid en översyn av dokumentet bedömde stadsledningskontoret att dokumentet var utdaterad och i behov av en omfattande revidering. Stadsledningskontoret har valt att samarbeta med Göteborgs Stads Leasing AB i arbetet med revideringen av riktlinjen eftersom bolaget har ansvar för stadens cirkulära strategi i miljö- och klimatprogrammet 2021–2030, samt har ansvar enligt sitt ägardirektiv att stödja avyttring av lös egendom för förvaltningar och bolag.

Syftet med revideringen är att förtydliga styrningen för avyttring och bortskänkning av lös egendom och bygg- och markmaterial. Detta för att säkra att avyttringen och bortskänkningen sker på ett sätt som minimerar miljö- och klimatbelastning och främjar hushållning med ekonomiska resurser. Vidare, är syftet att underlätta stadens planering, genomförande och uppföljning av avyttring.

Remissversionen av riktlinjen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från Göteborgs Stads Leasing AB och Stadsledningskontoret. Under framtagandet har förankring och samverkan skett genom två informations- och synpunktsmöten; dels med strategigruppen för Göteborgs Stads cirkulära strategi kopplad till stadens miljö- och klimatprogram, dels med representanter från utvalda förvaltningar och bolag. Intraservice har deltagit med synpunkter under framtagandet av remissversionen.

Intern dialog om riktlinjen

För att samla in synpunkter på riktlinjen och analysera hur den kommer att påverka olika delar av Intraservice verksamhet har tre möten genomförts. De enheter som valts ut till mötena hanterar alla lös egendom. Enheterna Närstöd, intern service, IT Infrastruktur och ITAM har bjudits in till mötena, där har alla utom ITAM deltagit.

Vid mötena har innehållet i riktlinjen gått igenom, därefter har deltagarna lyft fram vilka typer av lös egendom som de hanterar idag och hur det går till vid avyttring av den lösa egendomen. Intraservice har rutiner för majoriteten av den lösa egendom som förvaltningen hanterar. Mycket går till Tage (Göteborgs Stads interna återbrukssajt) samt används tills det inte längre fungerar eller har nått gränsen för att vara tekniskt säkert. Det finns kunskap och roller för att hantera avyttring för det mesta av den lösa egendomen på förvaltningen och i vissa fall görs bedömningen av en extern leverantör. Det saknas kunskap vid avyttringsprocessen för verktyg och arbetskläder. Synpunkter från såväl möten som från enskilda medarbetare har sammanställts under rubriken *Intraservice synpunkter på riktlinjen*.

Intraservice hanterar inte bygg- och markmaterial, synpunkter gällande detta inkluderas därför inte i remissvaret.

Intraservice synpunkter på riktlinjen

Ansvar för avyttring

Riktlinjen har tidigare varit en del av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling men har brutits ut från anvisningen under 2022 och ska nu fungera som ett separat dokument. Det är viktigt att det framgår i riktlinje för inköp och upphandling att staden också har ett ansvar vid avyttring eftersom avyttringen i hög grad kan påverkas av vilket inköp som gjordes från början – att den lösa egendomen ses ur ett systemperspektiv med in- och utflöde. Av den anledningen skulle avyttringsansvaret för lös egendom kunna läggas på samma person som också ansvarar för själva inköpet av den lösa egendomen till förvaltningen/bolaget. Då besitter medarbetaren kunskap om den lösa egendomen, kan avgöra kvalitet vid inköpet och likaså göra en god bedömning av skicket på den lösa egendomen när den inte lägre behövs inom verksamheten. Att koppla ihop inköpet med avyttringen bidrar till att innan inköpet kunna göra en bedömning om processen att senare göra sig av med den inköpta lösa egendomen, där det i vissa fall kan underlätta att hyra eller köpa in som tjänst i stället för att äga.

Kunskap och verktyg för avyttring

Vid utbildningar om inköp och beställningar behöver förvaltningen för Inköp och upphandling få i uppdrag att inkludera information om riktlinjen för avyttring, hur man ska tänka, vilka avtal och tillvägagångssätt som finns att använda vid avyttring samt erbjuda ytterligare stöd vid avyttring när det gäller de avtal de tagit fram.

I riktlinjen hänvisas till vägledningen *Återanvänd i Göteborgs Stad - Juridisk vägledning*. Vägledningen förklarar vad som gäller juridiskt för kommunala verksamheter som vill skänka, ta emot, köpa, sälja eller göra om begagnade saker. Det är viktigt att information om och kunskap om innehållet i vägledningen lyfts fram i samband med information om riktlinjen för avyttring, förslagsvis i inköps- och beställarutbildningar hos förvaltningen för Inköp och upphandling. Det är också viktigt att det är lätt att göra på andra sätt än att slänga, annars kommer det inte att bli gjort. Det är viktigt att bygga upp stöd i staden för att underlätta hanteringen enligt riktlinjen.

Definition och omfattning

I riktlinjen används både avyttring och bortskänkning för att göra sig av med lös egendom samt bygg- och markmaterial. Det framgår dock inte vad som är skillnaden mellan orden, detta kan förtydligas i riktlinjen.

I avsnittet med definitioner beskrivs avyttring och bortskänkning i andra stycket enligt följande: ”Avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial innefattar all form av bortskaffning från en verksamhet, genom till exempel försäljning, donation eller gåva”. Lägre ner i riktlinjen under avsnittet *Prioriteringsordning för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial* beskrivs att lös egendom och bygg- och markmaterial vid avyttring ska följa en viss prioriteringsordning, denna inkluderar i tredje och fjärde hand materialåtervinning och energiutvinning – alltså avfallshantering. Det innebär att riktlinjen även inkluderar avfallshantering. Det behöver därmed förtydligas om statistikuppföljningen även ska inkludera avfallsstatistik och hur den ska särskiljas från den uppföljning som årligen görs kopplat till stadens avfallsplan.

På Intraservice förekommer viss avyttring i form av att en tjänst köps in eller att en extern leverantör tar emot den lösa egendom som ska avyttras. Den externa leverantören gör bedömningen om vad som kan säljas vidare och vad som ska gå till materialåtervinning.

Det behöver förtydligas vilka krav som ställs på den enskilda förvaltningen/bolaget i de fall där en extern leverantör tar emot den lösa egendomen eller bygg- och markmaterialet och hur statistik över detta ska samlas in/hanteras.

I samband med att riktlinjen antas behöver tydliga instruktioner kopplat till statistikinsamlingen tas fram. Detta för att förvaltningar/bolag ska veta hur statistiken behöver se ut, hur omfattande dokumentationen ska vara och på vilket sätt den ska lämnas in. Viktigt att det inte blir alltför omfattande administration kopplat till statistikinsamlingen.

Avtal och leasing

För att underlätta möjligheten att förlänga livslängden av viss typ av lös egendom föreslår förvaltningen att Göteborgs Stads Leasing AB ska se över sina rutiner kopplat till leasingprocessen. Avtalen skrivs ofta kopplat till den tekniska prestandan och när det gäller exempelvis servrar och datahallen har det funnits behov att förlänga avtalen ytterligare men detta har varit mycket administrativt krävande. Det skulle då underlätta om det gick att förlänga leasingen för att på så vis förlänga livslängden på den lösa egendomen.

Under möten med IT infrastruktur framkom att det skulle underlätta om Göteborgs Stads Leasing AB särskilde anläggningsregister från själva leasingavtalet när det gäller IT-infrastruktur. Detta för att inte behöva hantera allt på samma leasingavtal när det exempelvis är enskilda komponenter som behöver bytas.

För att underlätta statistikinsamlingen föreslår förvaltningen att förvaltningen för Inköp och upphandling ska ansvara för att det i avtalen är tydligt att all typ av lös egendom som hanteras av en extern leverantör ska dokumenteras och statistik tillhandahållas.

Förvaltningens bedömning

Göteborgs Stads riktlinje för avyttring och bortskänkning av lös egendom samt bygg- och markmaterial är ett bra komplement till Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. Inköp och avyttring hänger ihop och detta behöver förtydligas i staden – vilket riktlinjen för avyttring kan bidra till att göra. Intraservice har rutiner för majoriteten av den lösa egendom som förvaltningen hanterar. Mycket går till Tage (Göteborgs Stads interna återbrukssajt) samt används tills det inte längre fungerar eller har nått gränsen för att vara tekniskt säkert. På Intraservice finns det kunskap och roller för att hantera avyttring för det mesta av den lösa egendomen. Det skulle underlätta för förvaltningen om Göteborgs Stads Leasing AB och förvaltningen för Inköp och upphandling kan se över vissa rutiner, förtydliga statistikuppföljningen samt tillhandahålla utbildningar och stöd för att underlätta avyttringsprocessen ytterligare – detta väntas bidra till ökad möjlighet att följa riktlinjen, mindre administration för enskilda förvaltningar/bolag samt ökad kunskap om avyttring i staden.

Stina Hall Hellqvist
Avdelningschef styrning och stöd

Peter Söderström
Förvaltningsdirektör